

SPIS TREŚCI:

OPIS TECHNICZNY	4
1. Dane ogólne	4
2. Podstawa opracowania	4
3. Przedmiot opracowania	4
4. Lokalizacja inwestycji	4
5. Wytyczne projektowe	4
6. Przedmiot i zakres opracowania	5
7. Charakterystyka układu	5
8. Przyłącze kablowe zasilające, złącze kablowe i szafka pomiarowa	5
9. Wewnętrzna zasilająca linia kablowa YKY 5x6 mm²	6
10. Rozdzielnia główna zasilająca RG	6
11. Rozdzielnia zasilająca sterująca RZS	6
12. Zasilanie awaryjne	10
13. Ochrona od porażeń elektrycznych	10
14. Obliczenia techniczne	10
16. Uwagi	12
17. Informacja dot. planu BIOZ	13
18. Uwagi końcowe	14

SPIS RYSUNKÓW:

• Instalacje elektryczne na planie zagospodarowania terenu	1: 250	rys. nr E1
• Strukturalny schemat zasilania	-	rys. nr E2
• Elewacja rozdzielnic RG	-	rys. nr E2B

OPIS TECHNICZNY

1. Dane ogólne

Inwestor:

GMINA OLEŚNICA

Nadstawie 1, 28-220 Oleśnica

Jednostka projektowa:

PracowniaProjektowo – Wykonawcza

Niestachów 21

26 – 021 Daleszyce

Przedsięwzięcie inwestycyjne:

Modernizacja przepompowni ścieków zlokalizowanej na dz. nr ewid. 139 (obręb 0012 Wojnów) w gm. Oleśnica

Autorzy opracowania:

inż. Tadeusz Konieczny

Data opracowania:

sierpień 2022 r.

2. Podstawa opracowania

Podstawę opracowania stanowią m.in.:

- Projekt Zagospodarowania terenu
- Wytyczne przekazane przez Inwestora
- Obowiązujące normy i przepisy budowy urządzeń elektrycznych

3. Przedmiot opracowania

Przedmiotem opracowania jest projekt instalacji elektrycznych dla przedsięwzięcia inwestycyjnego pn. „Modernizacja przepompowni ścieków zlokalizowanej na dz. nr ewid. 139 (obręb 0012 Wojnów) w gm. Oleśnica” w ramach, którego projektuje się rozdzielnicę zasilającą RG dla potrzeb obiektu (zasilanie szafy zasiląco-sterującej dostarczanej przez producenta pompowni) oraz oświetlenie terenu – niezależną lampę hybrydową (solarno-wiatrową).

4. Lokalizacja inwestycji

Inwestycja zlokalizowana będzie na działce o nr ewid. 139 (obręb 0012 Wojnów) w gm. Oleśnica

5. Wytyczne projektowe

Aktualnie zasilanie istniejącej przepompowni ścieków doprowadzone jest z miejscowej sieci energetyki do istniejącego złącza kablowo-pomiarowego, które jest zlokalizowane na słupie nr 10 przy ul. Szkolnej. Na tym samym słupie zlokalizowana jest również istniejąca rozdzielnica zasiląco-sterująca przepompowni.

Zgodnie z wytycznymi Inwestora, aktualna moc przyłączeniowa jest wystarczająca na pokrycie potrzeb nowej przepompowni.

Aktualna lokalizacja rozdzielnicy i jej odległość od przepompowni stwarza utrudnienia w jej eksploatacji i pracach serwisowych. Zgodnie z wytycznymi Inwestora, lokalizacja

złącza kablowo-pomiarowego pozostaje bez zmian. Z kolei nową rozdzielnicę zasilającą, oraz zasilająco-sterującą (dostawa wraz z przepompownią) przewidziano w bezpośrednim sąsiedztwie modernizowanej przepompowni ścieków.

6. Przedmiot i zakres opracowania

Przedmiotem opracowania jest projekt budowlany zasilania w energię elektryczną przepompowni ścieków.

Opracowanie obejmuje swym zakresem:

- rozdzielnię główną RG,
- zasilanie rozdzielnic RZS zasilająco-sterującej pracą przepompowni ścieków,
- instalację fotowoltaiczną,
- oświetlenie terenu (niezależną od sieci energetyki lampę hybrydową solarno-wiatrową).

Rozdzielnia zasilająco-sterująca RZS dostarczana jest przez dostawcę urządzeń przepompowni.

Projektowana lokalizacja rozdzielnic wg rys. E1.

Wszystkie rozdzielnice w obudowach tworzywa o stopniu ochrony IP65.

UWAGI:

1. Odwołania do nazw Producentów i typów materiałów należy traktować jako przykładowe w celu określenia niezbędnych wymogów i parametrów technicznych elementów, z jakich musi być wykonana instalacja. Oznacza to, że dopuszczalne jest ich zastąpienie materiałami o parametrach nie gorszych pod warunkiem niezbędnym posiadania dopuszczenia do stosowania w budownictwie na terenie Polski oraz uzgodnienia z Inwestorem i Projektantem.
2. Niniejszy projekt należy rozpatrywać łącznie z projektami innych branż.
3. Wszystkie roboty elektryczne wykonać zgodnie z aktualnymi w dacie projektowania normami i przepisami prawnymi.

7. Charakterystyka układu

- napięcie zasilania 400/230V
- moc zainstalowana $P_i = 2,8\text{kW}$
- moc szczytowa $P_s = 2,2\text{ kW}$
- prąd szczytowy $I_s = 5,2\text{ A}$
- współczynnik obliczeniowy $f_i = 0,93$
- ochrona przeciwporażeniowa – samoczynne wył. zasilania
- układ sieciowy - TNS

8. Przyłącze kablowe zasilające, złącze kablowe i szafka pomiarowa

Miejscem dostarczenia energii elektrycznej stanowiące jednocześnie miejsce rozgraniczenia własności sieci dystrybucyjnej PGE Dystrybucja S.A. i instalacji Podmiotu Przyłączanego SA są zaciski na listwie zaciskowej za układem pomiarowo-rozliczeniowym w kierunku instalacji odbiorcy.

Istniejące przyłącze - linia napowietrzna nN, do złącza ZKP na słupie nr 10 (przy ul. Szkolnej) pozostawia się bez zmian.

Zgodnie z wytycznymi Inwestora, aktualna moc przyłączeniowa jest wystarczająca na pokrycie potrzeb nowej przepompowni, modernizacji podlegają tylko instalacje elektryczne zalicznikowe będące własnością Inwestora.

Istniejącą rozdzielnicę zasilająco-sterującą przewiduje się do demontażu. Z kolei nową rozdzielnicę główną RG oraz dostarczaną wraz z pompownią rozdzielnicę zasilająco-sterującą RZS przewiduje się w bezpośrednim sąsiedztwie zbiornika przepompowni. Dla zasilania nowej rozdzielniczy RG przewiduje się ułożenie nowego kabla zasilającego. Istniejący kabel od słupa nr 10 do terenu przepompowni należy zdemontować a w jego miejsce ułożyć nowy. Projektowany kabel YKY 5x6mm² od złącza ZKP do nowej rozdzielniczy RG układać w ziemi w rurze ochronnej.

9. Wewnętrzna zasilająca linia kablowa YKY 5x6 mm²

Opracowanie obejmuje budowę wewnętrznej linii zasilającej rozdzielnicę główną RG. Kabel miedziany YKY 5x6mm² należy poprowadzić od ZKP z układem pomiarowym zlokalizowanego na słupie nr 10 przy ul. Szkolnej do rozdzielni głównej RG zlokalizowanej na terenie przepompowni.

W ZKP znajdować się będzie układ pomiarowy oraz zabezpieczenie główne.

W szafce pomiarowej projektowany kabel podłączyć pod zaciski na listwie za układem pomiarowym.

Kable zasilające:

- od ZKP do rozdzielniczy głównej RG - YKY 5x6mm² – długość ok. 80m, układany w rurze ochronnej

- od rozdzielniczy RG do rozdzielniczy zasilająco-sterującej pompowni RZS – YKY 5x2,5 mm² wg trasy jak na rys. nr E1.

Czynności związane z układaniem kabli w ziemi wykonać należy zgodnie z *normą N SEP-E-004*.

Linie kablowe zewnętrzne układać w ziemi na głębokości 0,7m dla napięcia 0,4kV.

Linie zabezpieczyć rurami osłonowymi.

Miejsca wprowadzenia do rozdzielnic należy uszczelnić. Dla kabli 0,4kV należy stosować rury ochronne koloru niebieskiego.

10. Rozdzielnia główna zasilająca RG

Zasilanie rozdzielniczy realizowane będzie z sieci energetyki zawodowej (poprzez istniejące złącze kablowo-pomiarowe ZKP).

Z rozdzielniczy głównej RG zasilane będą:

- gniazdo remontowe,
- rozdzielnica zasilająco-sterująca RZS pompowni.

W obudowie rozdzielni RG znajdować się będą ochronniki przepięciowe oraz zabezpieczenia dla poszczególnych obwodów. Zestawienie aparatury (schemat rozdzielniczy RG) wg rys. nr E2.

11. Rozdzielnia zasilająco sterująca RZS

Lokalizacja rozdzielniczy : obok przepompowni.

Zasilanie rozdzielniczy: kablem YKY 5x2,5mm² z rozdzielniczy głównej RG.

Trasa zasilania: wg rys. nr E1.

Przepompownia wyposażona będzie w 2 pompy zatapialne pracujące naprzemiennie (tryb pracy normalnej) z możliwością pracy wspólnej przy intensywnym napływie i przekroczeniu poziomu załączenia jednej pompy.

Dane elektryczne:

- Moc pompy P1: 1,1 kW
- Moc pompy P2: 1,1 kW

- Prąd In: 2,6 A, prąd Ir = 2,6A (rozruch silników poprzez softstart)
- Zasilanie: 400 V

Rozdzielnica zasilająco-sterująca będzie dostarczana razem z pozostałymi elementami (pompy, sondy sterujące, kable zasilające i sterujące) przez dostawcę pompowni.

Należy zamówić kompletnie wyposażoną rozdzielnicę.

W obudowie rozdzielni RZS znajdować się będzie wtyczka odbiornikowa 3-faz 16A do podłączenia agregatu prądotwórczego, przełącznik sieć-agregat z poz. 0, ochronniki przepięciowe, zabezpieczenia gniazda remontowego oraz kompletna automatyka sterowania pompowni.

Dane zamawianej rozdzielniczy zasilająco-sterującej

Rozdzielnica posiadająca oznakowanie CE (zgodność z dyrektywami 2004/108/EC, 2006/95/EC) stanowi standardowe wyposażenie dobranej pompowni.

Podstawowym zadaniem rozdzielniczy zasilająco – sterowniczej jest bezobsługowe automatyczne uruchamianie pomp w zależności od poziomu ścieków w pompowni.

Funkcje rozdzielniczy:

- sterowanie pracą pomp: automatyczne lub ręczne,
- alternacja pracy pomp (zapobieganie nadmiernemu zużyciu się pomp),
- czasowe załączanie pomp w przypadku małego napływu cieczy,
- załączenie dwóch pomp co 11 cykl, w celu zwiększenia ciśnienia w rurociągu tłocznym (w przypadku możliwości jednoczesnej pracy pomp),
- pomiar poziomu ścieków za pomocą sondy hydrostatycznej oraz 2 pływaków,
- zabezpieczenie pompy przed pracą „na sucho”,
- możliwość spompowania ścieków poniżej suchobiegu,
- awaryjne sterowanie pracą pomp poprzez dwa wyłączniki pływakowe (w przypadku awarii sondy hydrostatycznej lub sterownika PLC),
- sygnalizacja optyczno – akustyczna stanów awaryjnych, z możliwością odłączenia sygnału akustycznego,
- sygnalizacja pracy i awarii pomp,
- opóźnienie startu drugiej pompy po powrocie zasilania,
- niejednoczesny start pomp,
- możliwość blokowania równoległej pracy pomp,
- możliwość ustawienia limitu czasu pracy pomp,
- zliczanie czasu pracy i ilości załączeń pomp – realizowane przez sterownik PLC,
- możliwość awaryjnego zasilania układu z agregatu prądotwórczego poprzez wtykę 400VAC 5P,
- podtrzymanie akumulatorowe obwodów 24VDC;
- kontrola otwarcia rozdzielniczy oraz studni,
- możliwość przekazu danych do centralnej dyspozytorni poprzez sieć GPRS.

Zabezpieczenia szafy sterowniczej:

- zabezpieczenie różnicowoprądowe,
- zabezpieczenie przeciwprzepięciowe klasy C,
- zabezpieczenie od zaniku bądź złej kolejności faz napięcia zasilającego,
- zabezpieczenie przeciążeniowe, termiczne silników pomp,
- zabezpieczenie nadmiarowo-prądowe układu sterowania.

Na rozdzielnicę dla pompowni dobrano obudowę z tworzywa sztucznego z cokołem oraz z podwójnymi drzwiami o stopniu ochrony IP 65.

Szafa przystosowana do wkopania obok pompowni.

Na wewnętrznych drzwiach rozdzielnicy zamontowane będą: panel LCD, przełączniki Auto-0-Ręka, lampki pracy i awarii pomp, przełącznik Sieć-0-Agregat, gn. 230VAC, wtyka agregatu 400VAC.

Wyposażenie szafy sterowniczej:

- sterownik mikroprocesorowy PLC z modemem GPRS MT-151 i panelem ASTRADA,
- ogranicznik przepięć kl. C,
- wyłącznik różnicowoprądowy,
- pływakowe sygnalizatory poziomu 2 szt.,
- sonda hydrostatyczna,
- rozruch poprzez softstart,
- zabezpieczenie nadprądowe układu sterowania,
- czujnik kontroli i zaniku faz CKF,
- przełączniki Auto-0-Ręka,
- przełącznik Sieć-0-Agregat,
- wyłączniki silnikowe,
- ogrzewanie szafy z termostatem,
- gn. 230VAC,
- wtyka agregatu 400VAC,
- zasilacz 24VDC z modułem UPS,
- akumulator,
- czujniki kontroli otwarcia rozdzielnic i studni,
- sygnalizator optyczno – dźwiękowy z opcją wyłączenia dźwięku,
- przycisk spompowania ścieków poniżej suchobiegu,
- lampki pracy i awarii pomp.

Przewody zasilania pompowni z rozdzielni RZS

Z rozdzielni sterującej RZS do pompowni ułożone będą przewody do zasilania pomp oraz sterowania poziomami (sondy pływakowe) dostarczone od producentów.

Miejsce wprowadzenia rur do pompowni i do RZS należy uszczelnić.

System monitoringu i wizualizacji przepompowni ścieków w technologii GSM/GPRS.

Należy wykonać system monitoringu i wizualizacji przepompowni.

System opiera się na jest z dwóch podstawowych elementów:

1. obiekt zdalny – przepompownia ścieków, wyposażona w moduł telemetryczny GSM/GPRS,

2. stacja monitorująca –istniejący system SCADA zabudowany na oczyszczalni ścieków Oleśnica, wyposażone w komputer PC - z zainstalowanym systemem operacyjnym, oraz oprogramowaniem SCADA w wersji bez ograniczenia ilości zmiennych.

Informacje o stanach obiektów są przesyłane za pomocą transmisji pakietowej GPRS do stacji monitorującej, która będzie wizualizować wszystkie monitorowane obiekty na ekranie komputera. Funkcjonalność:

- komunikacja z użyciem protokołu Modbus – stacja monitoringu odpytuje

sterowniki w określonych odstępach czasowych o dane gromadzone w wewnętrznych rejestrach. Do stacji monitorującej zostaje wysłany aktualny stan obiektu (stany na wszystkich wejściach i wyjściach sterownika obiektowego, rejestry główne i pomocnicze itp.).

- główne okno synoptyczne – umożliwia podgląd graficzny wszystkich monitorowanych obiektów pod względem:
  - wizualizacji poziomu ścieków w zbiorniku dla każdej pompowni indywidualnie,
  - wizualizacji pracy danej pompy dla każdej pompowni indywidualnie,
  - wizualizacji awarii danej pompy dla każdej pompowni indywidualnie,
  - wizualizacji odstawienia danej pompy, pompa odstawiona nie jest załączona w automatycznym cyklu pracy przepompowni, dla każdej pompowni indywidualnie,
  - - wizualizacji alarmów na wszystkich przepompowniach w formie tabeli alarmów bieżących, alarmy podawane z następującymi informacjami: data wystąpienia alarmu, nazwa obiektu, typ alarmu, data ustąpienia alarmu, w jakim czasie alarm został potwierdzony przez operatora co pozwala na szybką analizę monitorowanych stanów przepompowni bez potrzeby przeglądania kolejnych okien synoptycznych
- ☑ łatwość przechodzenia między głównym oknem synoptycznym, a oknami poszczególnych zestawów za pomocą „kliknięcia” na danym obiekcie graficznym lub liście obiektów

Architektura systemu:

1. Na przepompowni ścieków należy zabudować sterownik GSM/GPRS o poniższych parametrach:

- 12 wejść binarnych/licznikowych 12/24 VDC
- 6 wyjść binarnych 24VDC
- 2 wejścia analogowe 4-20mA (poziom, przepływ)
- Izolowany port szeregowy RS232/485
- zaciski zasilania rezerwowego (akumulator 12VDC), układ kontroli napięcia i ładowania
- zegar czasu rzeczywistego RTC
- karta SIM telemetryczna z limitem 500 MB do wykorzystania w ciągu 36miesięcy

2. Na oczyszczalni ścieków należy w szafie RKPIA zabudować router GSM/GPRS/EDGE/UMTS i włączyć do istniejącej sieci internetowej. Router GSM/GPRS o parametrach:

- obsługa zakresów (GSM, GPRS, EDGE, UMTS, HSPA, LTE)
- 4x port RJ45 10/100
- port szeregowy RS232/485
- zasilanie 24VDC
- karta SIM telemetryczna z limitem 500 MB do wykorzystania w ciągu 36miesięcy

Zakres prac:

1. Zabudowa sterownika GSM/GPRS w szafie sterowania na przepompowni o podpięcie wymaganych sygnałów binarnych i analogowych, sterownik GSM/GPRS np. MT-151 LED LTE RP
2. Zabudować w szafie RKPIA na oczyszczalni ścieków w Oleśnicy router GSM/GPRS/LTE i włączyć do istniejącej sieci sterowania.
3. Wykonać wizualizację na istniejącym systemie SCADA oraz powielić wizualizację

na istniejącym panelu operatorskim.

12. Zasilanie awaryjne

Szafka przepompowni powinna być fabrycznie przystosowana do zasilania awaryjnego z agregatu prądotwórczego, które realizowane będzie przez przełącznik zasilania uniemożliwiający podanie napięcia z agregatu na sieć i odwrotnie.

13. Ochrona od porażeń elektrycznych

Zgodnie z Warunkami technicznymi systemem ochrony od porażeń elektrycznych dla sieci PGE Dystrybucja jest układ TN-C. W części klienta – zgodnie z obowiązującą normą PN-IEC 60364-4-41.

System ochrony od porażeń (zabezpieczenie główne w rozdzielni RGZ) – samoczynne wyłączanie zasilania.

W szafce sterowniczej przepompowni zainstalować należy rozłącznik bezpiecznikowy główny dla wszystkich obwodów oraz wyłącznik przeciwporażeniowy.

Silniki pomp ściekowych powinny być zabezpieczone przeciwzwarcio i termicznie przez producenta szafki sterowniczej.

Do odbiorników 1-fazowych stosować należy instalację trzyżyłową (jeden fazowy L, jeden neutralny N i jeden ochronny PE), a w układach 3 –fazowych pięciożyłową (trzy fazowe L, jeden neutralny N i jeden ochronny PE). Izolacja żyły ochronnej PE powinna mieć barwę żółto-zieloną. Przewody te w rozdzielnicy podłączyć pod zaciski PE. Jako środek dodatkowej ochrony przeciwporażeniowej przed dotykiem pośrednim dla instalacji urządzeń elektrycznych odbiorczych zainstalowanych w pompowni, należy stosować samoczynne szybkie wyłączenie zasilania w warunkach zakłóceń, które będzie realizowane za pomocą wyłączników różnicowoprądowych zainstalowanych w rozdzielni sterującej RZS.

W RG należy wykonać uziemienie szyny ochronnej PE oraz punktu podziału szyny PEN na PE i N.

Dla pompowni szynę PEN złącza (ZK-3-1P) należy połączyć z istniejącym uziemieniem. W przypadku braku istniejącej instalacji należy zabić uziomy pionowe w pobliżu złącz kablowych. W RG pompowni należy wykonać rozdział kabla PEN na PE i N. Należy wykonać uziom bednarką FeZn 30x4mm² i połączyć z uziemieniem.

Do sieci uziemień podłączyć wszystkie przewody PE instalacji na terenie przepompowni.

Z szyną główną należy, za pomocą przewodów wyrównawczych, połączyć części metalowe obce, tj. rurociągi kanalizacyjne (możliwie najbliżej miejsca ich wprowadzenia), dostępne części metalowe pompowni i metalowe obudowy urządzeń, słup oświetlenia terenu.

Wymagana rezystancja uziemienia:

- dla złączy kablowych i pomiarowych $R \leq 30 \Omega$,
- dla ochrony przepięciowej $R \leq 10 \Omega$

14. Obliczenia techniczne

a) obliczenie skuteczności ochrony przeciwporażeniowej

Dla instalacji oporność uziemienia przewodu ochronnego PE dla przyjętych trudnych warunków środowiskowych nie może przekroczyć wartości:

$$R < \frac{25}{0,03} < 830 \Omega$$

b) dobór kabla zasilającego RG ze względu na długotrwałą obciążalność

Przy doborze przewodów na długotrwałą obciążalność i przeciążalność prądową pierwszym krokiem jest obliczenie spodziewanego prądu obciążenia kabla, który należy wyznaczyć w zależności od rodzaju obwodu.

$$P_o = 2,2 \text{ kW}$$

$$U = 400 \text{ V}$$

$$\cos\varphi = 0,9$$

Dla obwodów trójfazowych:

$$I_B = \frac{P}{\sqrt{3} \cdot U \cdot \cos\varphi} = \frac{2200 \text{ W}}{1,73 \cdot 400 \text{ V} \cdot 0,9} = 5,2 \text{ A}$$

Zabezpieczenie w złączu $I_n = 10 \text{ A}$

Wymagana minimalna obciążalność prądowa kabla:

$$I_z = \frac{1,6 \cdot I_n}{1,45} = \frac{1,6 \cdot 10}{1,45} = 11 \text{ A}$$

$$I_B \leq I_n \leq I_z$$

$$5,2 \text{ A} \leq 10 \text{ A} \leq 11 \text{ A}$$

Obciążalność prądowa długotrwała kabla YKY 5x6 mm² $I_{dd} = 39 \text{ A}$

Współczynnik poprawkowy $k_p = 0,9$

$$I_{dd1} = I_{dd} \cdot k_p$$

$$I_{dd1} = 39 \text{ A} \cdot 0,9 = 35,1 \text{ A}$$

$$I_{dd1} > I_z$$

$$35,1 \text{ A} > 11 \text{ A}$$

Przyjęto kabel YKY 5x6 mm²

Istniejące zabezpieczenie przedlicznikowe w złączu wyłącznikiem nadmiarowo-prądowym S303 C10A

c) dobór kabla zasilającego ze względu na spadek napięcia

$$L_{\text{kabla zasilającego YKY 5x6 mm}^2} = 80 \text{ m}$$

Spadek napięcia dla obwodów trójfazowych:

$$\Delta U_1 = \frac{100 \cdot P \cdot L}{\gamma \cdot s \cdot U^2}$$

$$\Delta U_1 = \frac{100 \cdot 2200 \cdot 80}{57 \cdot 6 \cdot 400 \cdot 400} = 0,37 \%$$

Spadek napięcia w granicach dopuszczalnych.

15. Oświetlenie terenu

Do oświetlenia terenu zaprojektowano jedną latarnię.

Według wytycznych Inwestora przewiduje się posadowienie latarni hybrydowej solarno-wiatrowej z oprawą na wysięgniku. Latarnia ta jest w pełni autonomiczna,

zasilana z akumulatorów zakopywanych w gruncie, które w ciągu dnia ładują się wysokowydajnymi modułami fotowoltaicznymi oraz turbiną wiatrową.

Parametry techniczne przewidywanej latarni:

- słup stalowy ocynkowany, gr. 4mm + fundament B120
- wysokość masztu : 4m
- wysokość całkowita (maszt + zestaw solarno-wiatrowy) : 6m
- wysokość źródła światła LED: 4m
- długość wysięgnika : 1m
- mikroprocesorowy regulator pracy lampy,
- pojedyncze źródło światła LED z możliwością regulacji mocy (mikroprocesorowy regulator pracy lampy), moc min. 15W
- strumień świetlny: >1800lm
- barwa światła (biała chłodna): 5000-7000K
- trwałość źródeł światła: min 10 000h
- napięcie zasilania: 12V
- elektrownia wiatrowa : min 90W
- pojemność akumulatorów: min 100 Ah
- przystosowana do warunków pracy w temperaturach -25°C ~ 45°C i wilgotności powietrza 10% ~ 95%
- moc modułu fotowoltaicznego: min 170W
- stopień ochrony: IP 65
- trwałe akumulatory żelowe, czas ładowania akumulatorów: lato 4h, zima 10h
- okres autonomii systemu: 1-2 dni

Zestaw na słupie stalowym ocynkowanym gr. 4mm, przystosowanym do obciążeń paneli i turbiny. Posadowienie na prefabrykowanym fundamencie B120.

Panel słoneczny, w miarę możliwości, ustawić w kierunku południowym.

W przypadku zmiany mocy paneli należy odpowiednio dostosować wielkość akumulatora(ów).

Lokalizacja latarni wg rys. E1.

16. Uwagi

- prace wykonać zgodnie z obowiązującymi Polskimi Normami i warunkami technicznymi.
- po zakończeniu prac należy:
  - przeprowadzić próby montażowe obejmujące badania i pomiary. Zakres podstawowych prób montażowych obejmuje:
pomiar ciągłości przewodów ochronnych w tym głównych i dodatkowych (miejscowych)
połączeń wyrównawczych przez pomiar rezystancji przewodów ochronnych:
pomiar ciągłości przewodów ochronnych oraz przewodów głównych i dodatkowych (miejscowych) połączeń wyrównawczych należy wykonać metodą techniczną lub miernikiem rezystancji. Pomiar rezystancji przewodów ochronnych polega na przeprowadzeniu pomiaru rezystancji między każdą częścią przewodzącą dostępną, a najbliższym punktem głównego połączenia wyrównawczego (głównej szyny uziemiającej);
pomiar rezystancji izolacji instalacji i linii kablowych, który należy wykonać dla każdego obwodu oddzielnie od strony zasilania:
rezystancję izolacji należy zmierzyć:

- a) między przewodami roboczymi branymi kolejno po dwa,
- b) między każdym przewodem roboczym a ziemią.

- sprawdzenie działania urządzeń różnicowoprądowych:
- sprawdzenie skuteczności ochrony przed dotykiem pośrednim przez samoczynne wyłączenie zasilania za pomocą wyłączników nadprądowych.
- rezystancji izolacji kabli stałoprądowych DC;
- badanie sprawności instalacji fotowoltaicznej (według normy PN-EN 62446-1:2016)

Z prób montażowych należy sporządzić protokół.

- opracować dokumentację powykonawczą, która winna zawierać w szczególności:
  - zaktualizowany projekt techniczny w tym rysunki wykonawcze tras instalacji,
  - protokoły prób pomontażowych

17. Informacja dot. planu BIOZ

17.1 Zakres robót dla całego zamierzenia budowlanego

Zakres robót branży elektrycznej obejmuje:

- układanie nowych linii zasilających projektowane urządzenia,
- montaż rozdzielnic,
- układanie linii połączeń wyrównawczych,
- montaż hybrydowej latarni oświetleniowej
- montaż osprzętu elektroinstalacyjnego

17.2 Elementy mogące stwarzać zagrożenie

Zagrożenie mogą stwarzać:

prace montażowe przy użyciu elektronarzędzi

17.3 Przewidywane zagrożenia

Przy podłączaniu kabli do czynnych rozdzielni i urządzeń może wystąpić zagrożenie porażenia prądem elektrycznym za skutkiem śmiertelnym.

Zagrożenie upadku z wysokości może wystąpić podczas prowadzenia prac budowlanych wykonywanych bezpośrednio na słupach linii lub z podnośnika.

Podczas prac może wystąpić zagrożenie od poruszających się pojazdów w pobliżu dróg nie wyłączonych z ruchu, oderwanie się części ruchomych maszyn i narzędzi, przewrócenie się drabin czy skaleczenia i stłuczenia.

17.4 Sposób prowadzenia instruktora

Prace szczególnie niebezpieczne lub w pobliżu czynnych urządzeń energetycznych prowadzi się na pisemne polecenie wydane przez uprawnionego pracownika. Pracownicy pracujący przy budowie urządzeń energetycznych powinni posiadać odpowiednie kwalifikacje. Kierownik budowy ma obowiązek przedstawić zagrożenia wynikające w czasie prowadzenia prac budowlanych oraz przygotować i przeprowadzić instruktaż na temat przestrzegania przepisów BHP i udzielania pierwszej pomocy.

17.5 Wskazanie środków zapobiegających niebezpieczeństwom

Wskazanie środków zapobiegających niebezpieczeństwom:

egzekwować od pracowników stosowanie właściwych środków ochrony indywidualnej – odzieży i obuwia roboczego oraz właściwych narzędzi i sprzętu,

17.6 Zasady postępowania w razie wystąpienia wypadku

W razie wystąpienia wypadku należy niezwłocznie zawiadomić odpowiednie służby

medyczne. W miarę możliwości należy udzielić poszkodowanemu pierwszej pomocy zgodnie z zasadami postępowania w takich wypadkach. Należy również zawiadomić jak najszybciej osobę odpowiedzialną za BHP. Osobą odpowiedzialną jest kierownik budowy który musi mieć niezbędne uprawnienia budowlane i przeszkolenie BHP odpowiedniego stopnia pozwalające prowadzić mu budowę.

Tablica z wykazem ważnych telefonów powinna być umieszczona w widocznym miejscu na budowie.

18. Uwagi końcowe

1. Całość robót instalacyjno - montażowych wykonać zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 14 listopada 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. 2017 poz. 2285)
2. Całość prac wykonać zgodnie z obowiązującymi normami i przepisami ze szczególnym uwzględnieniem wymagań BHP.
3. Podłączenie linii zasilającej uzgodnić z Eksploatacją i Budową Sieci SN i nN – Pogotowie PGE Dystrybucja
4. Czynności związane z układaniem kabli w ziemi wykonać należy zgodnie z *PN-76/E-76/E-05125*.
5. Systemem ochrony od porażeń elektrycznych dla sieci PGE Dystrybucja wg WT, zaś w części klienta – zgodnie z obowiązującą normą *PN-IEC 60364-4-41*
6. Technologia wykonania robót przez wybranego w drodze przetargu Wykonawcę winna być zgodna z wytycznymi zawartymi w niniejszym projekcie oraz zgodna ze szczegółowym projektem organizacji robót opracowanym przez Kierownika budowy, uwzględniającym jego możliwości techniczno-organizacyjne.
7. Projekt organizacji robót powinien spełniać wymagania stawiane przez wszystkie branżowe normy, zarządzenia i przepisy BHP.
8. Wykonawca powinien uwzględnić wszystkie punkty w decyzjach, warunkach i uzgodnieniach wydanych przez instytucje w trakcie uzgodnień branżowych niniejszej dokumentacji.

Projektował:
inż. T. Konieczny